

افغانستان آزاد – آزاد افغانستان

AA-AA

چو کشور نپاشد تن من مباد بدین بوم و بر زنده یک تن مباد
همه سر به سر تن به کشتن دهیم از آن به که کشور به دشمن دهیم

www.afgazad.com

afgazad@gmail.com

Political

سیاسی

یوری آفونین
برگردان از: محمد تقی برومند
فرستنده: عثمان حیدری
۲۹ جولای ۲۰۱۹

چرا رئیس بانک انگلیس ترویج مارکسیسم را پیش بینی می کند؟

آن چه گفته می شود، چه گوینده اش مسؤول حزب کمونیست باشد، چه بانکدار انگلیس و یا هاوکنگ، دانشمند نامدار فزیک ستارگان، همگرا است. از این قرار بدبختی از روایت ها سرچشمه نمی گیرد، بلکه از عطش انباشت سرمایه و جامعه های پدیدآورنده آن ناشی می شود. از این رو، می توان اکنونیت مارکس را از آن نتیجه گرفت. سرمایه از همه چیز برای تفرقه افکندن میان زحمتکشان و تقویت کردن رقابت و گسترش بحران های هویتی آنها استفاده می کند. گسترش اندیشه های مارکس به خاطر چنین وضعیتی است. باید از ضرورت وجود حزب ها و مبارزان در وضعیت این گسترش آگاهی داشت. هیچ تقدیری در این آگاهی یابی دخالت ندارد.

مارک کارنی رئیس بانک انگلیس در جلسه سران در کانادا در زمینه رشد اعلام کرد: در دهه های آینده می توان تصور کرد که جهان شاهد انتشار تعمیم یافته ایده های مارکسیستی خواهد بود. تزه های این بانکدار توسط یوری آفونین نایب رئیس کمیته مرکزی حزب کمونیست فدراسیون روسیه به شرح زیر تفسیر شده است:

نخست ببینیم مارک کارنی کیست؟ تا چه اندازه باید نظر او را جدی تلقی کرد؟ بانک انگلیس به رهبری کارنی نهادی همانند بانک مرکزی ما است که سیاست پولی مجموع بریتانیای کبیر را مشخص می کند. به طور کلی، اعلام عمومی احساس نامطبوع از فرامروانی مارکسیسم توسط مدیر سرمایه داری بریتانیا انجام گرفته است.

چرا مارکسیسم محبوبیت توده‌ئی پیدا خواهد کرد؟ کارنی آن را به افزایش بیکاری در آینده که نتیجه توسعه روبات ها و سیستم های هوش مصنوعی است، ربط می دهد. به عقیده این بانک دار انگلیس، روبات ها به تدریج جانشین کار دستی و همچنین جانشین رانندگان تاکسی و کامیون ها خواهند شد. البته جای هراس برای «بقه سفید» ها نیز هست. اکنون هوش مصنوعی بخوبی انسان، از پس بسیاری از وظیفه ها برمی آید. این روند با شتاب رو به گسترش است. کارنی یادآور می شود که امروز برخی بنگاه ها از هوش مصنوعی برای دریافتن سندهای رسیده و خواندن مدرک هایی که تا کنون، کار حقوق دانان بوده، استفاده می کنند و بانک ها از ترکیب هوش مصنوعی و تکنولوژی «کلان داده» (Big data) برای خودکار کردن بخش بزرگی از کار خدمات رسانی به مشتریان سود می جویند. در طی ۱۰ تا ۲۰ سال آینده چه اتفاقی خواهد افتاد؟

کارنی خطر نشان می سازد که فاصله زیادی بین دیدگاه کارکنان و کارفرمایان در این باره وجود دارد. بنابر نظرسنجی ها بیش از ۹۰ درصد کارکنان بر این عقیده اند که کارشان نمی تواند توسط کار روبات ها جایگزین شود. آری. افراد خیلی راغب اند که جانشین ناپذیر باشند. اما به عکس ۹۰ درصد مدیران سطح بالا بر این باورند که در مؤسسه های شان شمار مهمی از کارکنان می توانند و باید جای شان را به روبات ها و سیستم های هوش مصنوعی بسپارند. روشن است که تصمیم گیری درباره جانشینی افراد توسط ماشین ها نه توسط کارکنان، بلکه توسط کادرهای بالائی گرفته می شود. رئیس بانک انگلیس نه فقط بیکاری توده ئی، بلکه همچنین رکود دستمزدها در دهه های آینده را پیش بینی می کند. در واقع، هنگامی که از روبات ها در حجمی انبوه استفاده می شود، کارکنان باقی مانده ناگزیر اند به دستمزدهای پائین تن دهند. چنانچه نیاز بیشتری به کار کارکنان باشد، برای کارفرما استفاده از هوش مصنوعی به جای کارکنان سودمندتر خواهد بود. در این صورت کارکنان، شغل شان را از دست خواهند داد.

سومین نتیجه استفاده کردن از روبات ها که توسط کارنی پیشگویی شده، افزایش نابرابری ها است. و این برآستی منطقی است. سرمایه داران که در کار صرفه جوئی می کنند، از این راه ثروتمند می شوند. در نتیجه، افزایش دستمزدهای کارگران باقیمانده متوقف می گردد. بنابراین میلیون ها تن زحمتکش با چه سرنوشتی روبه رو خواهند شد؟ شاید در ثروتمندترین جای ها، نگذارند آنان از گرسنگی بمیرند. بی دلیل نیست که مفهوم «درآمد پایه ئی نامشروط» بیش از پیش در غرب رواج می یابد؛ مبلغ ناچیزی که می باید به طور منظم به حساب اعضای جامعه، حتی بدون کار، واریز شود. البته روشن است که این مبلغ تنها کفاف اجاره کردن مسکن های محقر و خوردن مواد غذایی خریداری شده از فروشگاه های مخصوص بی چیزان را می کند.

اما آیا گسترش تکنولوژی می تواند منجر به پس رفت سطح زندگی اکثر جامعه ها شود؟ در دید نخست چنین باوری دشوار است. با این همه کارنی خطر نشان می کند که این نکته در تاریخ سرمایه داری رخ داده است. او یادآوری می کند که نخستین انقلاب صنعتی که در نیمه دوم قرن ۱۸ آغاز گردید، افزایش دستمزدها را ابتداء در نیمه دوم قرن ۱۹ ممکن ساخت. در طی نزدیک به ۱۰۰ سال نوآوری پدیدارهایی به صورت انبوه سربرآوردند: ماشین بخار وات، دوک دستی «جنی»، ماشین بافت مکانیکی، کشتی ها، لوکوموتیوها، راه آهن، تلگرام و رشد تولید بی سابقه در این دوره. و دستمزد کارگران صنعتی در همان سطح دستمزد پدران پدر بزرگ های شان و پیشه وران باقی ماند. کارنی ارتباط این مسأله با واقعیت را چنان می بیند که نگهداری و مراقبت از نخستین خودروها غیرحرفه ئی و ناتخصصی بود. من به خود اجازه می دهم که سخن آقای بانکدار را تصحیح کنم. در واقع زحمتکشان فقط لقمه نانی بخور و نمیر دریافت می کردند. و این به خاطر آن بود که آنها نیاموخته بودند برای حقوق شان مبارزه کنند. و هنگامی که آموختند، سرمایه داران ناگزیر شدند سودهای شان را با شتاب تقسیم کنند. شورش های لیون و بافندگان سیلزی، کارگران درگیر نبرد در

خیابان های پاریس در ۱۸۴۸، تظاهرات چارتیست های انگلیس و ظهور مارکس و انگلس و مانیفست کمونیست، در مجموع رویدادهائی هستند که پس از آن روند افزایش دستمزدها آغاز شد.

تاریخ اقتصاد سرمایه داری به عقیده کارنی اکنون دوباره رویدادهای نخستین انقلاب صنعتی را تکرار می کند. توسعه فناوری بار دیگر بر رشد دستمزد تسلط می یابد. در اینجا، در دنیای سده ۲۱ تقریباً اکثریت افرادی که در کام بیکاری فروافتاده اند، در فقر پرهیزناپذیر غوطه ور خواهند شد و در قطب دیگر مثنی ابرثروتمند آماده بلعیدن سیری ناپذیر صف کشیده اند. هنگامی که کارنی انتشار اندیشه های مارکسیستی و رشد احساسات کمونیستی را پیش بینی می کند، برخوردی معقولانه دارد. در حقیقت تصور اثبات روشن تر دیگری درباره بی عدالتی و پوچی جامعه سرمایه داری کاری است دشوار. این فرض کردن منطقی است که بسیاری از افراد به آموزه ای روی آورند که جایگزین عملی سرمایه داری را پیشنهاد کند. این بانکدار انگلیس تأیید می کند که «در یک نسل مارکس و انگلس می توانند دوباره با اهمیت شوند».

با این همه سرانجام آقای بانکدار «خیرخواه» با ظرافت به «دلاری» دادن کارگران می پردازد. او یادآور شده است که شمار فزاینده ای از کارکنان باید برای کارهایی که به هوش عالی عاطفی مانند بخش هائی چون پرستاری و امور تقنینی نیاز دارند، آماده شوند. این امر بسیار خوب به نظر می رسد. اما بکوشیم معنای آن را به زبان عادی درک کنیم. واقعیت این است که به زودی بخش بزرگ دستان و ذهن های کارگران برای سرمایه داران بی فایده خواهد بود. از این رو آنها آماده برای خرید «هوش عاطفی» اند. در بخش فعالیت های پرستاری و تقنینی پیش از هر چیز به این توانائی نیاز است که وضعیت روحی و خواسته های مشتری را تا حد امکان به صورت کامل (آن هم با لبخندی بر لب) حدس زد تا بتوان او را راضی ساخت. کوتاه سخن، پیش به سوی لاله گی کودکان نازپرورده و هوس باز ثروتمندان، پرستاری افراد ثروتمند کهنسال و یا برهنه رقصی و روسپی گری (به احتمال «سرگرمی» هائی که آقای «بانکدار» نام نبرده است).

امروزه در جهان بسیاری از افراد می اندیشند که در آینده نزدیک بشریت علم و تکنولوژی را گسترش خواهد داد. از میان این افراد استیون هاوکینگ، فزیک دان اخترشناس که تازه درگذشت، چهره نمایانی دارد. سخن های هاوکینگ که در پائین آورده ام، نشان می دهند که او نه فقط یک دانشمند علوم طبیعی، بلکه همچنین یک اندیشمند اجتماعی و در اساس چپ بوده است. هاوکینگ زمان کمی پیش از مرگ اش پیشگویی کرد که «همپای شتاب یابی اتوماتیزه کردن و کاربرد روبات، اختلاف های اقتصادی افزایش خواهند یافت و صاحبان ثروتمند این ماشین ها از تقسیم کردن ثروت های فزاینده ای که از روند روباتی شدن به وجود آمده اند، سر باز خواهند زد».

«اگر ماشین ها همه آن چه را که ما نیاز داریم تولید کنند، نتیجه تابع آن خواهد بود که توزیع چگونه است. هر گاه آنچه ماشین ها تولید می کنند، تقسیم شود، هر کسی می تواند از یک زندگی لوکس برخوردار شود. یا این که اگر صاحبان ماشین ها با تقسیم کردن مخالفت کنند، در نهایت افراد بیش از پیش به طور دهشتناکی فقیر خواهند شد. چنین به نظر می رسد که تا کنون این روند تحت گزینش دوم پیش رفته، زیرا فناوری بیش از پیش به نابرابری ها دامن زده است».

فزیک دان اخترشناس تأیید می کند: «در واقع مالکان ماشین ها در جایگاه عصر نوینی از بورژوازی قرار خواهند گرفت که در آن مؤسسه های شان شغلی برای انسان ها عرضه نخواهند کرد».

هاوکینگ نتیجه می گیرد: «هرمجدون (Armageddon) ترسناک (آنگونه که بسیاری از فلم های علمی و تخیلی خواسته اند به ما بباورانند) از دست روبات ها بر نمی آید، بلکه به وسیله خود موجودهای بشری نصیب ما می گردد».

به هر رو این دانشمند بزرگ یک تشخیص عیب شناسانه دقیق به بشریت ارائه کرده است: یا توسعه روبات ها و هوش مصنوعی در سایه سرمایه داری، نابرابری بی سابقه و بی عدالتی غول آسا به وجود خواهد آورد یا سوسیالیسم از پیشرفت علمی و تکنولوژیک به سود همه خلق های سیاره استفاده خواهد کرد.

منتشر شده در نگرش